SY BA/SYBcom/BSC
NCC IV

Time: 2:30 hrs

Total Marks: 75

Note: **1. All questions are compulsory.**
2. Figures to the right indicate full marks.
3. Question No. 5 should attempt by Army, Navy and Air wing Cadets respectively.

Q.1.A) State the following sentences are True or False (Any **Eight**). (08)

1. Cadets takes 120 steps in per minute in 'Daud Ke Chal'.
2. General is the highest rank in Indian Army.
3. General Bipin Rawal is Defence Minister of India.
4. Effective range of 0.22 Delux Rifle is 25 yards.
5. There are 5 commands in Indian Navy.
6. Children's day is celebrated on 11th December.
7. Adha Bahe Mur involves 45^0 turn.
8. Indo-China war was occurred in 1962.
9. There are two types of compass.
10. Kargil Conflict was occurred in 1997.

Q.1. B) Fill in the blanks (Any **Seven**) (07)

1. -------- is the Defense Minister of India.
2. The word of command consist of ---------- parts.
3. Sanjay Gandhi National Park is located at ----------.
4. The speed of marching in Girls battalion is ---------- steps per minutes.
5. Southern Naval command is located at ----------.
6. ---------- is the capital of Maharashtra.
7. The word of command 'Thum' is given on --------- foot.
8. There are ---------- bones in human body.
9. 'Army Day' is celebrated on --------- every year in India.
10. The total strength of cadets in an Army contingent is ---------.

Q.2 a) Explain the role of NCC cadets during and after the disaster. (08)

b) Discus the various fire fighting equipments. (07)

OR

AE4C504051467C9A6FE7FD6F666EFCF4

a) Explain the importance of NGO for youth development.

b) Give an account on Drug Abuse and Trafficking.

Q.3 a) Describe various types of Fractures.

b) What are the different types of Wounds? Explain the mode of treatment for various wounds.

OR

a) Discuss the disadvantages of drunk and drive.

b) List the items included in First Aid Box.

Q.4 a) Describe in brief the lying position of firing. Give the three basic essentials of effective firing.

b) Explain the various types of shooting targets.

OR

a) Explain the Theory of Group and Snap Shooting.

b) What precautions should take on firing range.

Q.5 Write Short note on any **Three** of the following (ONLY FOR ARMY)

1. Setting a Map
2. Camouflage and Concealment
3. Types of Field Signals
4. Methods of finding North
5. Prismatic Compass

OR

AE4C504051467C9A6FE7FD6F666E1CT4

Q.5 Write Short note on any Three of the following (ONLY FOR NAVY) (15)

1. Phonetic Alphabets
2. Wearing of National Flag
3. Types of Anchor
4. Parts of Sailing
5. Securing and Towing a Boat

OR

Q.5 Write Short note on any Three of the following (ONLY FOR AIR) (15)

1. Main and Tail Plain
2. Importance of RADAR
3. Flying of Aeromodels.
4. Fuselage
5. Advance technology in Air Force

****

AE4C504051467C9A6FE7FD6F666EFCF4

(मराठी भाषांतर)

वेळ: २ १/२ तास गुण: ७५

सुचना : १. सर्व प्राशणे सोडविणे आवश्यक आहे.

२. उजवीकडील अंक त्या प्रश्नाचे गुण दार्शवितात.

३. प्रश्न क्रमांक ५ हा भुदल, नौदल, आणि हवाईदलाच्या छात्रांनी आपआपल्या विभागानुसार सोडवावा.

प्रश्न क्रं. १. (अ) खलील विधाने चूक की बरोबर ते लिहा. (कोणतेही ८) (०८)

१) दौड के चल मध्ये छात्र प्रतिमिनीटास १२० पाऊले घेतात.

२) जनरल हे भारतीय भूदालात उच्च श्रेणी आहे.

३) जनरल बिपिन रावल हे भारताचे संरक्षणमंत्री आहेत.

४) ०.यार्ड आहे २५डिलक्स रायफलची प्रभावी रेंज २२.

५) भारतीये नौदलाच्या पाच कमांड आहेत.

६) ११ डिसेंबर रोजी बालदिन साजरा केला जोतो.

७) अर्धे डावीकडे वळण घेताना ४५° मध्ये वळन घेतात.

८) भारत.मध्ये झाले १९६२चीन युद्ध -

९) कंपासचे दोन प्रकार आहेत.

१०)कारगिल संघर्ष १९९७ या वर्षी झाला.

ब) रिकाम्या जागा भरा (कोणतेही सात) (०७)

१) ------ हे भारताचे संरक्षणमंत्री आहेत.

२) वर्ड ऑफ कमांड ------ भाग आहेत.

३) संजय गांधी राष्ट्रिय उद्यान ----- या ठिकाणी आहे.

४) मुलींच्या बाटलीयांमध्ये त्यांच्या संचालनात प्रती मिनिट ----- पाऊले होतात.

५) दक्षिणीय नौदल कमांड ------- या ठिकाणी आहेत.

६) ------ ही महाराष्ट्राची राजधानी आहे.

७) वर्ड ऑफ कमांड थम ही ------ पायावर दिली जाते.

८) मानवी शरीरात ------ हाडे असतात.

९) भारतामध्ये दरवर्षी ------ या दिवशी आर्मी दिन साजरा करतात.

१०) एक आर्मी कंटिन्जन्ट मध्ये छत्रांची संख्या ------ असते.

प्रश्न क्र.२ अ) नैसगिक आपत्तिपूर्वि, मध्ये आणि नंतर रा. छा. सेनेच्या छात्रांचे कार्य स्पष्ट करा. (०८)

ब) विविध अग्निरोधक उपकरणांवर चर्चा करा. (०४)

किंवा

AE4C504051467C9A6FE7FD6F666EFCF4

अ) युवकाच्या विकासासासाठी गैरसरकारी संघटनाचे कार्य काय यावर चर्चा करा. (०८)

ब) आगली पदार्थांची विक्री आणि वापर या विषयी माहिति द्या. (०७)

प्रश्न क्र.३ अ) वेगवेगळया प्रकारच्या फ्रॅक्चरचे वर्णन करा. (०८)

भ) जखमाचे विविध प्रकार सांगुन त्यावरील उपचार करण्याच्या पद्धतींची माहिति द्या. (०७)

किंवा

अ) दारू पिउन गाडी चालविण्याचे तोटे काय यावर चर्चा करा. (०८)

ब) प्रथमेपचार पेटीमध्ये कोणती साधने असतात याची यादी द्या. (०७)

प्रश्न क्र.४ अ) झोपून फायरीग करण्या पद्धत विषद करा आणि प्रभाविपणे फायरिंग करण्यासाठीची तिन मुलभूत तत्वे सांगा. (०८)

ब) शूटिंगच्या टार्गेटचे विविध प्रकार सांगुन ते स्पष्ट करा. (०७)

किंवा

अ) गट आणि स्नॅप शुटींगची सिद्धांत काय ते स्पष्ट करा. (०८)

ब) फायरिंग रेजवर आपण काय दक्षता घेणार ते सांगा. (०७)

प्रश्न क्र.५ टिपा लिहा (कोणत्याहि तीन) (भूदल विभाग.) (१५)

१ नक्काशा सेट करणे.

२ छलावराण आणि दृष्टीस.

३ फिल्ड सिग्नलचे प्रकार.

४ उत्तरदिशा शोधण्याच्या पद्धति.

५ प्रिझमॅटीक होकायंत्र.

किंवा

AE4C504051467C9A6FE7FD6F666EFCF4

टिपा लिहा (कोणत्याहि तीन) (नौदल विभाग.)

१ ध्वन्यात्मक मुळाक्षरे.

२ बेअरीग ऑफ नॅशनल फ्लॅग

३ नांगरचे प्रकार

४ सेलिगचे पार्ट.

५ सिक्युअरीग आणि टोईंग बोट.

विभा

टिपा लिहा (कोणत्याहि तीन) (वायुदल विभाग.) (१५

१ मेन आणि टेल प्लेन.

२ रडारचे महत्व.

३ फ्लाईग ऑफ एरोमॉडेल.

४ विमानाचा सांगाडा.

५ वायुदलातिल अद्ययावत तंत्रज्ञान.

A1F4C504051467C9A6FE7FD6F666FFCF4

SYBA / BJC / B(cm) FC

76/04/2019 Q. P. Code: 34266

वेळ : २ तास ३० मिनिटे गुण ७५

सूचना. १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न १ अ) खालील संकल्पना स्पष्ट करा.(**कोणत्याही पाच**) १५

१. उत्पादन उत्तरदायित्व
२. उपस्थानाधिकार
३. प्रदुषकाने भरपाई देणे तत्व
४. दूर संवेदन
५. सर्वांगीण विचार
६. शाब्दिक क्षमता
७. कृत्रिम आहार
८. निसर्गकेंद्रित दृष्टीकोण

किंवा

ब. पायाभूत अभ्यासक्रम (सत्र-४) साठी तुम्ही सादर केलेल्या प्रकल्पावर व्यापक टीप लिहा. १५

२ अ) ग्राहक संरक्षण कायदा,१९८६ ची विविध वैशिष्ट्ये सविस्तर स्पष्ट करा. १५

किंवा

ब. माहितीचा अधिकार कायदा,२००५ च्या वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.

३ अ) परिस्थितीकीशास्त्राच्या आकलनासाठीच्या विविध दृष्टीकोणावर टिपण्णी करा. १५

किंवा

संयुक्त राष्ट्रसंघ शाश्वत विकास शिखर परिषद,२०१५ मध्ये शाश्वत विकासासाठी स्वीकारलेल्या शाश्वत विकासाच्या विविध उद्देशांची चर्चा करा.

४ अ) जैवतंत्रज्ञानाच्या कृषीमधील विविध उपयोगांवर टिपण्णी करा. १५

किंवा

ब) अंतराळ तंत्रज्ञानाच्या क्षेत्रातील भारताच्या कामगिरीची चर्चा करा.

५ अ)नोकरीत प्रवेश मिळविण्यासाठीच्या कोणत्याही तीन स्पर्धात्मक परीक्षेच्या स्वरुपाची चर्चा करा. १५

किंवा

ब) अभिप्रेरणेच्या वेगवेगळ्या कोणत्याही तीन सिद्धांतांची चर्चा करा.

****

AE4C504051467C9A6FE7FD6F66655312

Q. P. Code: 34266

Total marks: 75

(2 ½ hours)

N. B. (1) All questions are compulsory
(2) All questions have internal choice
(3) Figures to the right indicate full marks.

1) A. Explain the following concepts: **(any five)** (15)
1. Product liability
2. *Locus Standi*
3. Polluter Pays Principle
4. Remote sensing
5. Lateral thinking
6. Verbal Ability
7. Synthetic food
8. Eco-centrism

OR

B Write a comprehensive note on the Foundation Course (Semester IV) project submitted by you.

2) A. Explain in detail, the various features of Consumer Protection Act, 1986. (15)

OR

B. Discuss the features of the RTI Act, 2005.

3) A. Comment on the various approaches to understanding ecology. (15)

OR

B. Discuss the various goals of sustainable development as adopted in the UN Sustainable Development Summit, 2015.

4) A. Comment on the various applications of biotechnology in agriculture. (15)

OR

B. Discuss India's achievements in the field of satellite technology.

5) A. Discuss the format of any three competitive exams conducted for entry into jobs. (15)

OR

B. Discuss any three different theories of motivation.

****

AE4C504051467C9A6FE7FD6F66655312

वेळ : ३ तास

गुण : १००

सूचना -- १.सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२. सर्व प्रश्नांना अंतर्गत पर्याय आहेत.

३. उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

४. मूळ इंग्रजी प्रश्न प्रमाण मानावे.

प्र. १ अ) दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य उत्तर निवडून वाक्य पूर्ण करा. १०

1. _____ या वर्षी झालेल्या बँकांच्या राष्ट्रीयीकरणाने ग्रामीण पत उपलब्धतेत वाढ होण्यात महत्त्वाची भूमिका पार पाडली आहे.

अ) १९६५ ब) १९६९ क) १९७१ ड) १९७७

2. संस्थेचा उपविधी _____ यांना बंधनकारक असतो.

अ) सर्व सभासद ब) केवळ व्यवस्थापन समिती क) केवळ सचिव ड) यापैकी नाही

3. खालीलपैकी काय सहकारी संस्थेच्या नोंदणीची अट नाही.

अ) कमीत कमी १० सभासद ब) सर्व सभासद एकाच कुटुंबातील असावेत.

क) सभासद हा अल्पवयीन नसावा ड) वरील सर्व.

4. सहकारी संस्थेच्या नावास _____ यांच्या कडून मान्यता मिळाली पाहिजे.

अ) निबंधक ब) राज्य सरकार क) आर. बी. आय. ड) नाबार्ड

5. संस्थेच्या _____ ने व्यवस्थापन समितीच्या निर्णयाची अंमलबजावणी करणे अपेक्षित असते.

अ) अध्यक्ष ब) उपाध्यक्ष क) सचिव ड) यापैकी नाही

6. सहकारी संस्थेची दैनंदिन कामे कोण करतो?

अ) अध्यक्ष ब) सचिव क) निबंधक ड) यापैकी नाही

7. राष्ट्रीय सहकारी विकास महामंडळाची स्थापना _____ यावर्षी करण्यात आली.

अ) १९५० ब) १९६३ क) १९७० ड) १९८५

8. सहकारी संस्थेचे भाग धारण करणाऱ्या व्यक्तीस ---------- म्हणतात.

अ)सभासद ब)व्यवस्थापक क) संचालक ड)यापैकी नाही

9. व्यापारी बँका ह्या _____ नाणेबाजाराचा भाग आहे.

अ) संघटीत ब) असंघटीत क) अ आणि ब दोन्हीही ड) यापैकी नाही

10. स्वदेशी अर्थव्यवस्थेचे जागतिक अर्थव्यवस्थेशी एकात्मिकरण यास _____ म्हणतात.

अ) खाजगीकरण ब) उदारीकरण क) जागतिकीकरण ड) वरील सर्व

प्र.१ ब) खालील संकल्पना स्पष्ट करा. **(कोणत्याही पाच)**

१ सहकारी संस्थेचे लेखापरीक्षण

२ विशेष साधारण सभा

३ संस्थेचा उपविधी

४ सूक्ष्म वित्त

५ सहकारी संस्थांची पाहणी

६ सहकारी शिक्षण

७ खाजगीकरण

८ महागाई भत्ता

प्र. २ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

अ) सहकारी संस्थेच्या व्यवस्थापन समितीची कर्तव्ये स्पष्ट करा.

ब) राज्यातील सहकारी क्षेत्राच्या विकासातील निबंधकाची भूमिका विषद करा.

क) सहकारी संस्थेच्या साधारण सभेचे प्रकार सांगा.

प्र. ३ **कोणतेही दोन** प्रश्न सोडवा २०

अ) सहकाराच्या प्रगतीतील आरबीआय चे योगदान स्पष्ट करा.

ब) सहकारी चळवळीच्या विकासातील व्यापारी बँकांची भूमिका स्पष्ट करा.

क) भारतातील सहकारी क्षेत्राच्या प्रगतीतील केंद्रसरकारचे योगदान स्पष्ट करा.

प्र. ४ **कोणतेही दोन** प्रश्न सोडवा २०

अ) सहकारी संस्थेच्या नेतृत्वाकडे कोणती कौशल्य असावी लागतात?

ब) सहकारी शिक्षण व प्रशिक्षणाचे भूमिका सांगा.

क) निवडक धारणा व्युहरचना म्हणजे काय? या व्युहरचनेचा भाग म्हणून व्यवसाय संस्थेकडून करण्यात येणारे उपाय स्पष्ट करा

प्र. ५ **कोणतेही दोन** प्रश्न सोडवा. २०

अ) भारतातील सहकारी क्षेत्रावरील जागतिकीकरणाचे परिणाम सांगा.

ब) भारतातील सहकारी चळवळ बळकट करण्याची गरज विषद करा.

क) आपल्या देशातील सहकारी चळवळ बळकट करण्यासाठी तुम्ही कोणते उपाय सुचवाल ?

****

Duration 3 hours | Marks: 100

N.B:

1. **All questions are compulsory.**
2. **All questions have internal choice.**
3. **Figures to the right indicate full marks.**

1) A. Select the best answer from the options and complete the statement 10

i.Nationalization of banks in the year ---------- played an important role in improving rural credit availability

a. 1965 b. 1969
c. 1971 d. 1977

ii.Bye-laws of a society are binding on ----------

a. All members b. Only on managing committee
c. The secretary alone d. None of the above

iii.Which of the following is not a condition for registering a cooperative society?

a. At least 10 members b. Each member must be from the same family
c. No member should be a minor d. All the above

iv.The name of the cooperative society should be approved by the----------

a)Registrar b)State Government
c)R.B.I. d) NABARD

v. The ..... of a society is supposed to execute the decision of the managing committee.

a) Chairman b) Vice Chairman
c) Secretary d) None of above

vi. Who conducts the day to day works of cooperative society ?

a)Chairman b)Secretary
c)Registrar d)None of above

vii.National cooperative development corporation was set up in the year----------

a) 1950 b) 1963
c) 1970 d) 1985

viii. A person who holds the shares of cooperative society society is called ----------

a)Member b)Manager
c)Director d) None of above

ix. Commercial banks are part of ---------- Money market.

a) Organized b) Unorganized
c) Both a and b d) None of above

x. Integrating the domestic economy with world economy is known as ----------

a. Privatization b) Liberalization
c. Globalization d) All the above

1. B. Explain the following concepts **(any five)** 10

i. Audit of cooperative society
ii. Special general meeting
iii. Bye-laws of a society
iv. Micro finance
v. 'Supervision' of cooperatives
vi 'Cooperative education'
vii. Privatization
viii. Dearness Allowance

Q2 Solve **any two** questions. 20

a) Explain the duties of the managing committee of a cooperative society.

b) Bring out the role of the Registrar in the development of Co-operative sector in t state.

c) State the different types general body meeting of a co-operative society.

Q3 Solve **any two** questions. 20

a) Explain the RBIs contribution to the progress of cooperatives.

b) Explain the role of commercial banks in development of cooperative movement.

c) Explain the contribution of central government in the progress of cooperative secto India.

Q4 Solve **any two** questions. 20

a) What qualities should a leader of cooperative society have?

b) State the role of education and training in cooperatives.

c) What is 'selective retention strategy'? Explain the measures taken by firms as part of this strategy.

Q5 Solve **any two** questions. 20

a) State the impact of globalization on co-operative sector in India.

b) Bring out the need to strengthen co-operative movement in India?

c) What measures would you suggest to strengthen co-operative movement in our country?

****

Duration: 3 Hours **Marks: 100**

Please check whether you have got the right question paper.

N B. 1. **All** Questions are **Compulsory**.

2. Q. No. **1** and Q. No. **6** carry **20** marks each, sub question **A** and **B** in these questions Carry **10** marks each.
3. Q. No. **2** to Q.No. **5** carry **15** marks each, sub question **A** and **B** in these questions carry **8** and 7 marks respectively.
4. **Working Notes** should form the **part of your answer.**

Q.1 A] Fill in the blanks choosing the correct alternative: (Any Ten)

1. ..... should form part of the name of One Person Company.
   a. LLP
   b. Public Limited
   c. OPC
   d. None of the above
2. Unclaimed dividend is shown under .....
   a. Current assets
   b. Reserves and surplus
   c. Current liabilities
   d. None of the above
3. Sweat Equity shares are issued to .....
   a. Existing Shareholders
   b. Employees
   c. Auditors
   d. None of the above
4. Trade Payable includes .....
   a. Creditors for goods
   b. Creditors for expenses
   c. Creditors for asset purchased
   d. All of the above
5. Debentures may be issued at .....
   a. Par
   b. Discount
   c. Premium
   d. All of the above
6. The shares offered free of cost are called as .....
   a. Rights shares
   b. Bonus shares
   c. Preferential shares
   d. Priority shares
7. Dividend is usually paid to shareholders as a percentage of .....
   a. Paid up capital
   b. Net profit
   c. Called up capital
   d. Authorized capital

8 Capital Redemption Reserve can be utilized for .....
   a. Payment of dividend
   b. Issue of right shares
   c. Issue of fully paid bonus shares
   d. Setting off against losses

9. The redemption amount remaining unpaid to preference shareholders is shown in the balance sheet as .....
   a. Current liabilities
   b. Loan
   c. Share capital
   d. Contingent liabilities

10. The claim of debenture holders on redemption is credited to .....
   a. Cash/Bank A/c
   b. Sinking Fund A/c
   c. Debenture holders A/c
   d. None of the above

11. The excess of consideration paid over net value of assets taken over is called .....
   a. Security premium
   b. Goodwill
   c. Capital reserve
   d. None of the above

12. Profit prior to incorporation is available for payment of .....
   a. Dividend
   b. Interest on debentures
   c. Both a and b
   d. None of the above

Q.1 B] State whether the following statements are true or false: (Any Ten)

1) Authorized capital is disclosed only for information.
2) The shares of all companies are listed on the stock exchanges.
3) Participating Preference shareholders can participate and vote on all matters affecting the Company.
4) Debenture capital is called as debt capital.
5) In case of redemption of debentures, creation of Debenture Redemption Reserve is optional to the Company.
6) Capital Reserve and Reserve Capital are one and the same.
7) Issue of bonus shares results in conversion of profit into share capital.
8) Premium on redemption of preference shares is adjusted out of profits.
9) Depreciation on delivery van is allocated in sales ratio.
10) After redemption of debentures, balance in Debenture Redemption Reserve is transferred to General Reserve account.
11) The assets offered as security are released after redemption of debentures.
12) Profit prior to incorporation is transferred to General Reserve

Q.2 Sampurna Co. Ltd was incorporated on 1st May 2018 to take over the business of M/s Apurna, as going concern from 1st January 2018. The Profit and Loss Account for the year ending 31st December 2018 was as follows:

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
To Rent and Taxes	8,500	By Gross Profit	2,12,020
To Administrative Salaries and expenses	25,500		
To Selling Expenses	5,000		
To Directors Fees	12,000		
To Carriage Outward	12,960		
To Advertisement	18,000		
To Depreciation	3,000		
To Audit Fees	6,000		
To Electricity Charges	1,260		
To Interest on Debentures	19,800		
To Net Profit	1,00,000		
Total	2,12,020	Total	2,12,020

Additional Information:

1. Sales for each month from September 2018 to December 2018 were double the monthly sales from January 2018 to August 2018.
2. Audit fees are for the entire period.
3. Rent was increased from Rs.500 p.m. to Rs.1,000 p.m. with effect from 1st August 2018.

You are required to prepare statement of Profit and Loss, allocating the income and expenses on suitable basis between Pre and post incorporation periods.

OR

Q.2 Fida Pvt. Ltd. was incorporated on 1st August 2018. This company agreed to take over business of Ada & Co. as going concern with effect from 1st April 2018.

The Profit and Loss Account for the year ended 31st March 2019 is given below:

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
To Administrative staff salaries	1,68,000	By Gross Profit	6,00,000
To Rent	1,60,000		
To Electricity Charges	30,000		
To Advertisement	21,000		
To Bad Debts	5,000		
To Commission on Sales	33,000		
To Preliminary Expenses w/off	7,000		
To Interest on Debentures	3,000		
To Interest on Purchase Consideration	6,000		
To Net Profit	1,67,000		
Total	**6,00,000**	**Total**	**6,00,000**

Additional Information :

1. Sales for pre-incorporation period were ₹5,00,000 which were 1/3 of the total sales.
2. Rent from 1st August 2018 was increased by ₹5,000 p.m.
3. Salaries to administrative staff was increased by ₹3,000 p.m., w.e.f. 1st August 2018.
4. Bad Debts are from the debtors relating to the month of March 2018.
5. Purchase Consideration was paid on 30th September 2018.

Prepare Statement showing Profit and Loss for the year ended 31st March 2019 appropriating all income and expenditure items between Pre-incorporation and Post incorporation period on suitable basis.

Q.3. Following is the Balance Sheet of Diamond Ltd. as on 31st March 2019:

Liabilities	₹	Assets	₹
20,000; 8% Preference Shares of ₹100 each fully paid	20,00,000	Fixed Assets	37,00,000
2,50,000 Equity shares of ₹10 each fully paid	25,00,000	Investments (M.V. ₹15,00,000)	14,00,000
Profit & Loss a/c	12,50,000	Current Assets	26,70,000
Dividend Equalisation Reserve	9,00,000		
Securities Premium	1,20,000		
Current Liabilities	10,00,000		
Total	77,70,000	**Total**	77,70,000

8% Preference Shares are due for redemption on 31st March 2019 at premium of ₹10 per share. The company sold investments at market value. The Company decided to utilize available sources to full extent for redemption purpose. The Preference Shares were redeemed on the due date. The payment was made to all preference shareholders except one shareholder holding 800 preference shares who could not be traced.

Pass journal entries in the books of Diamond Ltd. to record the above transactions and prepare Balance Sheet of the Company after redemption of Preference Shares.

OR

Q.3. Following is the summarised Balance Sheet of Soham Ltd. as on 31st March 2019:

Liabilities	₹	Assets	₹
12% Preference Shares of ₹100 each, ₹80 paid	24,00,000	Fixed Assets	28,00,000
Equity shares of ₹10 each fully paid	12,00,000	Bank	27,60,000
Profit & Loss a/c	11,00,000	Other Current Assets	13,00,000
General Reserve	12,00,000		
Securities Premium	60,000		
Current Liabilities	9,00,000		
Total	**68,60,000**	**Total**	**68,60,000**

The Preference Shares are to be redeemed at 10% premium, for this purpose the Company made the final call and all call money was duly received.

On 1st April 2019 a fresh issue of Equity Shares of ₹ 10 each was made at 10% premium to the minimum extent as required under the Companies Act for the purpose of redemption of Preference Shares.

On 1st October 2019, Bonus shares were issued at par at the rate of one share for every two shares held on the same date.

Pass journal entries in the books of Soham Ltd. to record the above transactions.

Q.4. Prudence Ltd. redeemed ₹ 50,00,000, 12% Debentures at a premium of 5% fully out of profit on 30th Sept. 2018. The company had a Debenture Redemption Reserve of ₹ 10,00,000. For the purpose of redemption of debentures, apart from creating Debenture Redemption Reserve the Company complied with the necessary statutory provisions in such a manner so as to utilize the funds of the company to the minimum possible extent. Pass necessary journal entries for the redemption of debentures.

OR

Q.4. Pass necessary journal entries for the following independent transactions:

1. 9%, 8,000 Debentures of ₹ 100 each due for redemption at 10% premium.
2. Money paid off to Preference shareholders for 11%, 30,000 Preference shares of ₹ 10 each due for redemption at 5% premium.
3. 25,000 fully paid Bonus shares of ₹ 10 each issued out of Capital Redemption Reserve.
4. Investment made of ₹ 3,00,000 in pursuant to statutory compliance of Redemption of Debentures.
5. Premium on Redemption of Preference Shares ₹ 1, 50,000 written off.
6. Debenture Redemption Reserve ₹ 5, 00,000 transferred to General Reserve.
7. Money received in full out of fresh issue of 50,000 Equity Shares of ₹ 10 each at premium ₹ 10 per share for the purpose of Redemption of Preference Shares.

Q.5 Following is the summarised Balance Sheet of Sunshine Ltd. as on 31st March 2019:

Liabilities	₹	Assets	₹
Authorised Share Capital:		Fixed Assets	5,50,000
1,00,000 Equity Shares of Rs.10 each	10,00,000	Investments	1,00,000
10,000: 9% Redeemable Preference		Cash at bank	1,20,000
Shares of Rs. 100 each	10,00,000	Other Current Assets	5,80,000
Issued and Paid up Capital:			
50,000 Equity shares of Rs.10 each			
fully paid	5,00,000		
5,000; 9% Redeemable Preference			
Shares of Rs.100 each fully paid.	5,00,000		
Reserves & Surplus:			
Profit & Loss a/c	2,00,000		
General Reserve	1,00,000		
Current Liabilities	50,000		
Total	**13,50,000**	**Total**	**13,50,000**

On 1st April 2019 the Company sold part of its investments at ₹ 72, 000 at 10% loss. Further the Company decided to:

1. Redeem the Preference Shares at premium of 5%.
2. Issue Equity Shares of ₹ 10 each at par to the extent it is required under the Companies Act for the purpose of redemption of Preference Shares.
3. Arrange Temporary Bank Overdraft to manage the funds if required.

9FA89EB526FDC2285897475D3EBEE5C0

You are required to:

a. Show necessary Journal entries in the books of Sunshine Ltd, to record the above transactions.

b. Prepare Balance Sheet thereafter.

OR

Q.5 A. On 31st December 2018 Plasto-craft Ltd. redeemed 5,000, 9% debentures of ₹ 100 each by converting them into equity shares of ₹10 each at a premium of ₹2.50 per share. On the same date the company also redeemed 2,500, 12% debentures of ₹ 100 each in cash. Company complied with the necessary statutory provisions in such a manner so as to utilize profits and funds of the company to the minimum possible extent. Give the necessary journal entries.

Q.5 B. Calculate the profits prior to and post incorporation from the following details:
Majestic Ltd. was formed on 1st August 2018 to take over the business of a partnership firm from 1st April 2018. Sales from 1st April 2018 to 31st July 2018 were ₹ 6,00,000 and sales from 1st August 2018 to 31st October 2018 were ₹ 11,00,000. Sales from 1st November 2018 to 31st March 2019 were ₹ 13,00,000. Gross profit for the year was ₹ 6,93,000. Total fixed expenses for the year were ₹2,10,000 and total expenses relating to sales were ₹ 2,40,000. Directors' Fees amounted to ₹12,000 and Auditor's Remuneration for full year was ₹ 24,000 which include ₹ 6,000, charged for consultancy with respect to formation of Company.

Q.6.A. What is Employee Stock Option Plan? Explain the legal provisions governing it.

Q.6.B. Distinguish between Shares and Debentures.

OR

Q.6. Write Short notes (Attempt any **FOUR**):

1. ESCROW Account
2. Bonus Shares
3. Debenture Redemption Reserve
4. Non- divisible profits
5. Partnership Vs. Limited Company.
6. Profit Prior to Incorporation

9FA89EB526FDC2285897475D3EBEE5C0

Q. P. Code: 36366

[Time: Three Hours] [Marks: 100]

Note: 1. All questions are compulsory

2. Figures to the right indicates full marks

Q1. A. Fill in the blanks with suitable options: (Answer any 10) (10)

1. _____ take possession of products but do not own them for the transfer of title to the merchandise.

   a. Agents c. Functional middleman

   b. Manufacturer d. None of these

2. The _____ is cheaper than other media of marketing.

   a. Television c. Hoarding

   b. Radio d. Internet

3. _____ Functions performed by middleman.

   a. Price stability c. a and b

   b. Production d. None of these

4. Marketing communication process starting from _____

   a. Budget c. Situational Analysis

   b. Specific target audience d. None of these

5. _____ is an element of promotion mix.

   a. Advertising c. Publicity

   b. Sponsorship d. All of these

6. The marketing communication budget decision is influenced by_____.

   a. Competitors policy c. Customer policy

   b. Material policy d. None of these

7. Attitude is an important _____factor influencing consumer behavior.

   a. Personal c. Social

   b. Psychological d. Marketing

8. _____ is the last steps in consumer buying decision process.

a. Information Search
c. Post purchase Action
b. Purchase decisions
d. None of these

9. _____ factor influencing organizational buying behavior.

a. Environmental
c.Both
b.Individual
d. Technical

10. _____ media is more useful in rural marketing.

a. Advertisement
c. Interpersonal
b. Radio
d. All of these

11. _____ is a factor responsible to the growth of rural markets in India.

a. Bank initiatives
c. Rising Income
b. Government Schemes
d. All of these

12. Services is _____

a. Tangible
c. Separable
b. Intangible
d. None of these

Q1 B. State whether the following statements are True or False: (Answer any 10) (10)

1. Logistics helps in making goods available at right time, right place and right price.
2. Flipcart is an Indian online retailer.
3. Online retailing is not a form of e-marketing.
4. Promotion mix is a separate part of marketing mix.
5. The role of social media in today's marketing communication is not important.
6. Increase demand is one of the objectives of promotion.
7. Age is an important social factor influencing consumer behavior.
8. Searching for suppliers is the first steps in organizational purchase decision process.
9. Consumer behavior and organizational behavior are same.
10. Communication is a major challenge in rural marketing.
11. It is easier to sell in rural market.
12. Services ownership can be transferred.

Q2. A. Explain the marketing channels for industrial goods. (08)

B. Write a note on logistics. (07)

OR

Q2. C. Discuss the factors affecting in channel selection. (08)

D. Define e- marketing. Explain briefly its merits and demerits. (07)

Q3. Elaborate various factors affecting promotion mix decisions and objectives of Promotion. (15)

OR

Q3. A. Explain the process involved in marketing communication programme (08)

B. "Social media is important tool in today's marketing communication". Discuss (07)

Q4. A. What are the steps in consumer purchase decision? (08)

B. Distinguish between consumer buyers and organizational buyers (07)

OR

Q4. C. Discuss in detail factors affecting organizational buying behavior. (08)

D. Explain briefly straight rebuy, modify rebuy and new task (07)

Q5. A. Define services. Explain its features. (08)

B. Discuss the approaches to manage service productivity (07)

OR

Q5. Briefly describe the rural market scenario in India (15)

Q6. A. Write a note on online retailing. (10)

B. Explain various elements in promotion mix. (10)

OR

Q6. Write short note on the following: **(Answer any 4)** (20)

1. Types of middleman
2. Franchisees
3. Pull strategy
4. Social factors affecting consumer purchase decision
5. Classification of services
6. Promotional strategies in rural areas

****

Q. P. Code: 363

(वेळ:तीन तास) (एकूण गुण:१००

सूचना: १) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.१.अ)योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा. (कोणतेही दहा सोडवा) (१०)

१. -----हे उत्पादन शीर्षकाच्या हस्तांतरणासाठी वस्तूंचा ताबा घेतात परंतु त्याची मालकी घेत नाहीत.
अ.अडत्या क. कार्यकारी मध्यस्थ
ब.उत्पादक ड. यापैकी नाही

२.-----हे विपणनामधील दुसऱ्या प्रसारमाध्यमांपेक्षा स्वस्त आहे.
अ.टेलीव्हिजन क. फलक
ब.रेडीओ ड. इंटरनेट

३. ---हे कार्यकारी मध्यस्थांचे कार्य आहे.
अ.किंमत स्थिरता क. अ आणि ब
ब.उत्पादन ड. यापैकी नाही

४.विपणन संदेशवहन प्रक्रियेची सुरवात -----पासून होते.
अ. अंदाजपत्रक क. परिस्थितीजन्य विश्लेषण
ब.निश्चित लक्ष्य ग्राहक ड. यापैकी नाही

५-------हा वृद्धी मिश्रणाचा घटक आहे.
अ.जाहिरात क. प्रसिद्धी
ब.प्रायोजकत्व ड. यापैकी सर्व

६. विपणन संदेशवहन अंदाजपत्रक निर्णयावर-----चा प्रभाव आहे.
अ.स्पर्धक धोरण क. ग्राहक धोरण
ब.साहित्य धोरण ड. यापैकी नाही

७.दृष्टीकोन हा एक महत्वाचा------घटक ग्राहक वर्तनावर प्रभाव पाडतो.
अ.वैयक्तिक क. सामाजिक
ब.मानशास्त्रीय ड. विपणन

८.-------हा ग्राहक खरेदी निर्णय प्रक्रियेतील शेवटचा टप्पा आहे.
अ. माहितीचा शोध घेणे क. खरेदीनंतरची कृती
ब.खरेदी धोरण ड. यापैकी नाही

९. -----हा घटक औद्योगिक खरेदी वर्तनावर प्रभाव पाडतो.
अ. वातावरणीय क. दोन्हीही
ब.वैयक्तिक ड. तंत्रज्ञान

१०.-----प्रसारमाध्यमे ग्रामीण विपणनासाठी जास्त उपयोगी आहेत.
अ. जाहिरात क. अंतरवैयक्तिक
ब.रेडीओ ड. यापैकी सर्व

११.-----हा घटक भारतामधील ग्रामीण विपणन वाढीस जबाबदार आहे.
अ. बँकेचा पुढाकार क. उत्पन्न वाढ
ब.सरकारी योजना ड. यापैकी सर्व

१२.सेवा------ आहे.

अ.दृश्य　　क. विभाज्यता

ब.अदृश्य　　ड.यापैकी नाही

प्र.१.ब)खालील विधाने चुक की **बरोबर** ते सांगा. (कोणतेही दहा सोडवा) (१०)

१. पुरवठा माध्यम मालाची योग्य वेळेत,योग्य जागी आणि योग्य किंमतीत उपलब्ध होण्यास मदत करते.

२. फ्लिपकार्ट हा भारतीय ऑनलाइन किरकोळ व्यापारी आहे.

३. ऑनलाइन किरकोळ व्यापारी हा ई-विपणनाचा प्रकार नाही.

४. वृद्धी मिश्रण हा विपणन मिश्रणाचा वेगळा भाग आहे.

५. आजच्या विपणन संदेशवहनामध्ये सामाजिक प्रसार माध्यमांची भूमिका महत्वाची नाही.

६. मागणी वाढविणे हे एक वृद्धीचे उद्दिष्ट आहे.

७. वय हा एक महत्वाचा सामाजिक घटक ग्राहक वर्तनावर परिणाम करतो.

८. पुरवठादारांचा शोध घेणे हा औद्योगिक खरेदी निर्णय प्रक्रियेतील पहिला टप्पा आहे.

९. ग्राहक वर्तन आणि औद्योगिक वर्तन समान आहेत.

१०. संदेशवहन हे एक ग्रामीण विपणनातील मुख्य आव्हान आहे.

११. ग्रामीण बाजारपेठ विक्री करण्यासाठी आहे.

१२. सेवेचा मालकीहक्क हस्तांतर करता येतो.

प्र.२. अ.औद्योगिक वस्तूसाठी वितरण माध्यमे स्पष्ट करा. (०८)

ब. पुरवठा माध्यम यावर टीप लिहा. (०७)

किंवा

प्र.२. क. वितरण निवडीवर परिणाम करणाऱ्या घटकांची चर्चा करा. (०८)

ड. ई-विपणनाची व्याख्या दया.त्याचे थोडक्यात गुण व दोष स्पष्ट करा. (०७)

प्र.३. वृद्धी मिश्रण निर्णयावर परिणाम करणाऱ्या घटकांचे व वृद्धीच्या उद्दिष्ट्यांचा तपशील दया. (१५)

किंवा

प्र.३. अ. विपणन संदेशवहन कार्यक्रम रचनेत अंतर्भूत असणारे टप्पे स्पष्ट करा. (०८)

ब. "आजच्या विपणन संदेशवहनात सामाजिक प्रसारमाध्यमे महत्वाचे साधन आहे" चर्चा करा.(०७)

प्र.४. अ.ग्राहक खरेदी निर्णय प्रक्रियेतील टप्पे कोय आहेत. (०८)

ब. ग्राहक खरेदी व औद्योगिक खरेदी यामधील फरक स्पष्ट करा. (०७)

किंवा

प्र.४. क. औद्योगिक खरेदी वर्तनावर परिणाम करणाऱ्या घटकांची चर्चा करा. (०८)

ड. सरळ पुर्नखरेदी, सुधारित पुर्नखरेदी आणि नवीन कार्य थोडक्यात स्पष्ट करा. (०७)

प्र.५. अ. सेवेची व्याख्या दया.त्याची वैशिष्टे स्पष्ट करा. (०८)

ब. अवस्थापकीय सेवा उत्पादकता दृष्टीकोन यावर चर्चा करा. (०७)

किंवा

प्र.५. भारतातील ग्रामीण विपणीचे चित्रण थोडक्यात वर्णन करा . (१५)

प्र.६. अ. ऑनलाईन किरकोळ व्यापारी यावर टीप द्या. (१०)

ब. वृद्धी मिश्रणाचे घटक स्पष्ट करा. (१०)

किंवा

टीपा लिहा. (कोणत्याही चार सोडवा) (२०)

१. मध्यस्थांचे प्रकार

२.फ्रँचाईझी

३. ओढणे(पुल) व्यूहरचना

४. ग्राहक खरेदी निर्णयावर परिणाम करणारे सामाजिक घटक

५. सेवेचे वर्गीकरण

६. ग्रामीण क्षेत्रातील विक्रयवृद्धी व्यूहरचना

****

25/4/2019

TIME: 3 Hours Marks: 100

N.B: (1) All questions are compulsory.

(2) Figures to the right indicate full marks.

1. (A) State whether the following statements are True or False (Any Ten) (10)

i. The statutory auditor is responsible for taking and compiling the inventory.

ii. An auditor should act like a bloodhound and not a watchdog.

iii. An auditor cannot take the help of experts.

iv. Routine Checking is normally done by the senior audit staff.

v. The audit technique of confirmation is a formal inquiry only from insiders.

vi. Internal Control System is the responsibility of the management.

vii. An Audit Program will serve its purpose only if it is in writing.

viii. Audit sampling does not reduce the responsibility of the auditor for his opinion.

ix. An auditor has no right of lien on the books of accounts of the company.

x. Continuous Audit is an audit conducted during the year with regular or irregular intervals.

xi. Sample size depends also upon the auditor's assessment of degree of reliance to be placed on the internal controls.

xii. An auditor should also verify contingent liabilities.

(B) Match the Columns (Any Ten) (10)

Column 'A'	Column 'B'
• Vouching	• Method of selecting sample
• Wrong Casting by mistake	• Helps in deciding Sample Size
• Teeming and Lading	• Examination of documentary evidence
• Audit History	• A type of error
• Random Selection	• A type of fraud
• Internal Check	• Window Dressing
• Internal Auditor	• Users of financial information
• Audit Working Papers	• Prescribed Qualification
• Statutory Auditor	• No Prescribed Qualification
• Bankers	• Part of Internal Controls
• Balance Sheet Audit	• Property of Auditor
• Fraud by Management	• In-depth Audit of Items in Balance Sheet

2. A) Explain the concept 'True and Fair View' in auditing. (08)

B) What are the primary objectives of Auditing? (07)

OR

C) Explain the term 'Errors'. What are the different types of Errors? (08)

D) What is meant by 'Annual Audit'? What are its advantages? (07)

3. A) What is an 'Audit Note Book'? What are its contents? (08)

B) What is an 'Audit Program'? What are its disadvantages? (07)

OR

C) What is a Permanent Audit File? What are the contents of a Permanent Audit File? (08)

D) Explain the importance of the Audit Working papers. (07)

4. A) Enumerate the factors influencing the sample size. (08)

B) What is Test Checking? Explain in brief the drawbacks of Test Checking (07)

OR

C) What are Internal Checks? What are the objectives of Internal Checks? (08)

D) Explain the Internal Controls for Debtors. (07)

5. A) How would you verify Plant and Machinery? (08)

B) How would you vouch Cash Sales? (07)

OR

C) How would you verify Furniture and Fixtures? (08)

D) How would you vouch Consignment Sales? (07)

6. A) What is Auditing? What are the inherent limitations of Auditing? (10)

B) Explain the concepts of Verification and Valuation. (10)

OR

6. C) Write Short Notes (Any Four) (20)

a) Principles of Auditing

b) Secret Reserve

c) Audit Planning

d) Sampling Risk

e) Internal Audit

f) Vouching

****

S4BCom
Commerce IV
26/4/2019

Paper / Subject Code: 77710 / Commerce IV

(3 Hours) (Total Marks : 100)

Please check whether you have got the right question paper.

NB: 1. **All** questions **are** compulsory.
2. **Figures** to the **right** indicate **full marks**.

Q1 A. Select the most appropriate answer from the option given below: (any 10) **(10)**

i) _____ is a process of deciding the path of work and the sequence of operation.
a) Routing b) scheduling c) follow up d) dispatching

ii) _____measure helps to improve the productivity.
a) Value engineering b) Training c) Quality Circles d) All of these

iii) _____ is a process of maintaining and monitoring the size of inventory at appropriate level.
a) Quality control b) inventory control c) financial control d) production control

iv) _____ is the father of Quality Circle.
a) Henri Fayol b) Philip Kotler c) Dr. Ishikawa Kaoru d) Masaaki Imai

v) ISO stands for _____Organization for Standardization.
a) Indian b) Internal c) International d) Innovative

vi) The concept of Total Quality Management was introduced in _____.
a) America b) Japan c) China d) Germany

vii) _____ market facilitates trading in securities on the stock exchanges.
a) Primary market b) secondary market c) tertiary market d) money market

viii) _____ rating agencies provide ratings to the issues of debt securities.
a) National b) International c) Debit d) Credit

ix) _____ is a link between the investors of securities and Depository.
a) Depository Participants b) SEBI c) Stock exchange d) RBI

x) Section _____ offers tax rebate to investors in mutual funds.
a) 88 b) 80C c) 100 d) 90

xi) _____ investors are often retired entrepreneurs or executives who want to make use of their experience and mentor the next generation.
a) Traditional investors b) Foreign investors c) Angel investors d) Peer investors

xii) The concept of Micro-finance was first introduced by Mr. _____
a) Muhammad Younus b) Ratan Tata c) Bhavish Aggarwal d) Mukesh Ambani

(B) State whether the following statements are True or False: (Any ten) (10)

i) Dispatching refers to deciding the start time and completion time of each and every activity.
ii) Productivity is the ratio of output to input.
iii) Inventory includes stock of raw materials only.
iv) TQM believes in producing defect free goods.
v) Quality Circle is formed voluntarily by employees of a particular work area.
vi) SERQUAL Model is known as Gap Model.
vii) Stock brokers need not register with SEBI.
viii) If the issue is fully subscribed there is no liability for the underwriter.
ix) In India Bull speculators are known as Tejiwala.
x) There is no difference between speculators and arbitrators.
xi) Index scheme attempts to replicate the performance of a particular index such as the BSE Sensex.
xii) SHG encourages its members to save a part of their income on regular basis.

Q 2. Answer any TWO of the following: (15)
a) What do you mean by Production Management? Discuss its objectives.
b) What are the differences between continuous production system and intermittent production system?
c) Discuss the techniques of Inventory Control.

Q.3. Answer any TWO of the following: (15)
a) What do you mean by Quality? Discuss its dimensions.
b) Explain the concept Kaizen and its process.
c) Discuss the importance of Service Quality Management.

Q.4. Answer any TWO of the following: (15)
a) Explain in brief the structure of Money market.
b) Explain the role and services of NSDL
c) Explain the functions of SEBI.

Q.5. Answer any TWO of the following: (15)
a) Explain the factors responsible for the growth of mutual funds.
b) Explain the types of derivative market.
c) Explain the importance of Micro finance.

Q.6. **Write short note on: (any 4)** (20)

i) Scientific inventory control system
ii) Cost of Quality
iii) Six Sigma
iv) ICRA credit rating agency
v) Future Contract
vi) SIP

(३ तास) (एकुण गुण : १००)

सूचना. १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
: २. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
३. इंग्रजी प्रश्नपत्रिका प्रमाण मानावी.

१. अ) खालील पर्यायांपैकी योग्य उत्तर निवडा(कोणतेही दहा): - (२०)

१. ------ ही कामाचा मार्ग ठरविण्याची व कृतीचा क्रम ठरविण्याची प्रक्रिया आहे.
(अ) मार्गनिर्धारण (ब) कार्यवेळापत्रक
(क) पाठ-पुरावा (ड) कार्यप्रारंभ आदेश निर्गमन

२. ------ उपाय, उत्पादकता वाढविण्यास मदत करतो.
(अ) मूल्य अभियांत्रिकी (ब) प्रशिक्षण
(क) गुणवत्ता वर्तुळे (ड) वरीलपैकी सर्व

३. मालसाठ्याचे आकारमान, योग्य पातळीमध्ये ठेवण्याच्या व त्यावर लक्ष ठेवण्याच्या प्रक्रियेस ---- म्हणतात.
(अ) गुणवत्ता नियंत्रण (ब) सामग्री नियंत्रण
(क) वित्तिय नियंत्रण (ड) उत्पादन नियंत्रण

४. ------ यास गुणवत्ता वर्तुळाचे जनक म्हणतात.
(अ) हेन्री फेयोल (ब) फिलीप कोटलर
(क) डॉ.ईशिकावा कावरु (ड) मसाकी ईमाई

५. ISO चे पूर्ण स्वरुप ------ दर्जा संघटना असे आहे.
(अ) भारतीय (ब) अंतर्गत (क) आंतरराष्ट्रीय (ड) नाविन्यपूर्ण

६. समग्र गुणवत्ता व्यवस्थापन ही संकल्पना ------ येथे सुरु झाली.
(अ) अमेरिका (ब) जपान (क) चीन (ड) जर्मनी

७. ---- बाजारामुळे, भाग बाजारामधील प्रतिभूतींचा व्यापार शक्य होतो.

(अ) प्राथमिक बाजार (ब) दुय्यम बाजार

(क) प्रादेशिक बाजार (ड) नाणे बाजार

८. ----- मूल्यमापन संस्था, कर्ज प्रतिभूतींच्या निर्गमनाचे मूल्यमापन करतात.

(अ) राष्ट्रीय (ब) आंतरराष्ट्रीय (क) डेबिट (ड) क्रेडिट

९. ----- हा प्रतिभूतींचे गुंतवणुकदार व डिपॉझिटरी यांच्यातील दवा आहे.

(अ) डिपॉझिटरी सहभागी (ब) सेबी

(क) भाग बाजार (ड) RBI

१०. कलम ------, परस्पर निधीमधील गुंतवणुकदारांना कर सवलत देते.

(अ) ८८ (ब) ८० (क) १०० (ड) ९०

११. ------ गुंतवणुकदार, हे निवृत्त उद्योजक किंवा अधिकारी असतात जे आपल्या अनुभवाचा उपयोग करून पुढील पिढीस मार्गदर्शन करतात.

(अ) पारंपारिक गुंतवणुकदार (ब) परकीय गुंतवणुकदार

(क) देवदत्त गुंतवणुकदार (ड) पीअर गुंतवणुकदार

१२. सूक्ष्म वित्ताची संकल्पना, सर्वप्रथम ----यांनी सुरु करून दिली.

(अ) महंमद युनुस (ब) रतन टाटा

(क) भाविष अग्रवाल (ड) मुकेश अंबानी

ब) खालील विधान सत्य की असत्य ते सांगा:(कोणतीही दहा) (१०)

१. कार्यप्रारंभ आदेश निर्गमन म्हणजे प्रत्येक उपक्रमाचा कार्यआरंभ वेळ व समाप्तीचा वेळ ठरविणे होय.

२. उत्पादकता हे तयार उत्पादन व उत्पादन घटक यातील गुणोत्तर आहे.

३. मालसाठ्यामध्ये फक्त कच्च्या मालाच्या साठ्याचा समावेश होतो.

४. समग्र गुणवत्ता व्यवस्थापन, दोषरहित वस्तूंच्या उत्पादनामध्ये विश्वास ठेवतात.

५. ठराविक कार्यक्षेत्रामध्ये काम करणारे कर्मचारी ऐच्छिकरित्या गुणवत्ता वर्तुळांची स्थापना करतात.
६. सरक्वल(SERQUAL) मॉडेलला गॅप मॉडेल असेही म्हणतात.
७. भागांच्या दलालांना सेबीकडे नोंदणी करणे गरजेचे नसते.
८. जर भागविक्रीची पूर्णपणे सदस्य नोंदणी झाली तर अंडरराईटरला कोणतीच देयता शिल्लक रहात नाही.
९. भारतामध्ये, बुल सट्टेबाजांना तेजीवाले असेही म्हणतात.
१०. सट्टेबाज व लवाद यांच्यात कोणताही फरक नाही.
११. निर्देशांक योजना, ठराविक निर्देशांकांची जसे की BSE सेन्सेक्स कामगिरीची हुबेहूब प्रतिकृती तयार करण्याचा प्रयत्न करतो.
१२. स्वयं सहाय्यता गट, आपल्या सदस्यांना आपल्या उत्पन्नातील थोडा भाग नियमितपणे बचत करण्यास प्रोत्साहन देतात.

२. **खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे द्या:-** (१५)

(अ) उत्पादन व्यवस्थापनाचा अर्थ काय आहे? त्याच्या उद्दिष्टांवर चर्चा करा.

(ब) अखंडित उत्पादन पद्धती आणि खंडित उत्पादन पद्धती यामध्ये कोणते फरक आहेत?

(क) सामग्री नियंत्रणाची तत्त्वे सांगा.

३. **खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे द्या:-** (१५)

(अ) गुणवत्तेचा अर्थ काय आहे? त्याचे पैलू सांगा.

(ब) कैझेनची संकल्पना स्पष्ट करा व त्याची प्रक्रिया सांगा.

(क) सेवा गुणवत्ता व्यवस्थापनाच्या महत्त्वावर चर्चा करा.

४. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे द्या:- (१५)

(अ) नाणे बाजाराची रचना थोडक्यात स्पष्ट करा.

(ब) NSDL ची भूमिका व सेवा स्पष्ट करा.

(क) सेबीची कार्ये स्पष्ट करा.

५. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे द्या:- (१५)

(अ) परस्पर निधीच्या वाढीस जबाबदार असणारे घटक स्पष्ट करा.

(ब) डेरिव्हेटिव बाजाराचे प्रकार स्पष्ट करा.

(क) सूक्ष्म वित्ताचे महत्व सांगा.

६. थोडक्यात टीपा लिहा(कोणत्याही चार):- (२०)

१. शास्त्रीय सामग्री नियंत्रण पद्धत
२. गुणवत्तेचा खर्च
३. सिक्स सिग्मा
४. ICRA पतनिर्धारण संस्था
५. भावी करार
६. SIP

[Time: Three Hours] [Marks: 100]

Please check whether you have got the right question paper.

N B:
1. All Questions are compulsory.
2. All questions carry equal marks.
3. Use of simple calculator is allowed.
4. Draw neat diagrams wherever necessary.

Q.1 A. Explain the following concepts (ANY FIVE) 10

1. Allocation Function
2. Production Efficiency
3. Progressive Tax rate
4. Direct Tax
5. Canon of Sanction
6. Tax tolerance
7. Revenue Budget
8. Functional Finance

B. Choose the right answer from the given options and rewrite the statement. 10

1. Taxes are subject to increasing _____
   a) Marginal Social Sacrifice b) Marginal Social Benefit
   c) Both a and b d) None of these
2. When the size of the budget is optimum then _____
   a) MSS < MSB b) MSS > MSB
   c) MSS = MSB d) None of these
3. Direct taxes are _____
   a) Unproductive b) Elastic
   c) Contributed by all d) All of these
4. Special levy means _____
   a) Tax on all people b) Charges for specific benefits
   c) Gift tax d) None of these
5. GST has replaced a variety of
   a) Direct Taxes b) Indirect Taxes
   c) Fees d) Fines
6. Public expenditure should be incurred to reduce
   a) Production b) Employment
   c) Income inequality d) Deficit Financing
7. Jack Wiseman and Alan T. Peacock carried out study on
   a) Public borrowing b) Taxation
   c) Public expenditure d) Deficit Financing
8. Sound Finance follow
   a) Balanced Budget b) Unbalanced Budget
   c) Unified Budget d) Multiple Budget
9. The key issue of Fiscal Federalism is
   a) Only Revenue assignment b) Revenue and expenditure assignment
   c) Only expenditure assignment d) None of these
10. Primary deficit is Fiscal Deficit less
    a) Interest Receipts b) Interest payments
    c) Subsidies d) Defence expenditure

AA7D4382F61345B685329962790E7C85

Q.2 **Answer any TWO of the following:** 20

a. Define Public Finance and its scope.
b. Explain the principle of Maximum Social Advantage as stated by Hugh Dalton, with assumptions and diagrams
c. Examine the role of government in correcting market failure

Q.3 **Answer any TWO of the following:** 20

a. Explain the sources of Public Revenue
b. Explain the process of tax shifting and incidence of tax with reference to elasticities of demand and supply.
c. What are economic effects of taxation?

Q.4 **Answer any TWO of the following:** 20

a. Explain different classification of public expenditure.
b. Explain the social security programmes.
c. Explain the burden of Public debt.

Q.5 **Answer any TWO of the following:** 20

a. Explain the types of deficits in the budget.
b. Explain the features of Sound Finance.
c. What are the basic characteristics of FRBM Act 2003?

[वेळ: ३ तास] [गुण: १००]

Please check whether you have got the right question paper.

सूचना: १. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहेत.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
३. फक्त साधे गणकयंत्र वापरण्यास परवानगी आहे.
४. आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.

प्रश्न.१ अ) खालील संकल्पना स्पष्ट करा. (कोणत्याही पाच) १०

१. वितरण / वाटप कार्य
२. उत्पादन कार्यक्षमता
३. प्रगतीशील कर
४. प्रत्यक्ष कर
५. मंजुरी तत्व
६. कर सहनशीलता
७. महसुली अंदाजपत्रक
८. कार्यात्मक वित्त

ब) खालीलपैकी योग्य पर्यायाची निवड करून विधाने पूर्ण करा. १०

१. करामुळे _____ वाढतो.
अ) सीमांत सामाजिक त्याग ब) सीमांत सामाजिक लाभ
क) दोन्ही ड) वरीलपैकी नाही

अ) सीमांत सामाजिक त्याग = सीमांत सामाजिक लाभ ब) सीमांत सामाजिक त्याग > सीमांत सामाजिक लाभ

क) सीमांत सामाजिक त्याग = सीमांत सामाजिक लाभ ड) वरीलपैकी नाही

३. प्रदेश कर हे _____ असतात.

अ) अनुत्पादक ब) लवचिक

क) सर्वदेयक्षेम ड) वरीलपैकी सर्व

४. विशेष कर म्हणजे _____

अ) सर्व जनतेवर कर ब) विशिष्ठ लाभासाठी कर

क) बक्षीस कर ड) वरीलपैकी नाही

५. जी.एस टी हा विविध _____ कराऐवजी घेतला जातो.

अ) प्रत्यक्ष कर ब) अप्रत्यक्ष कर

क) शुल्क ड) दंड

६ सार्वजनिक खर्च हा _____ कमी करण्यासाठी केला जातो.

अ) उत्पादन ब) रोजगार

क) उत्पन्न विषमता ड) वित्तीय तुट

७ जॅक वाईजमन आणि ॲलन टी पिकॉक यांनी _____ याचा अभ्यास केला.

अ) सार्वजनिक कर्ज ब) कररचना

क) सार्वजनिक खर्च ड) तुटीचा भरणा

८. मुलभूत वित्त (sound finance) हे _____ चे समर्थन करते.

अ) समतोल अंदाजपत्रक ब) असमतोल अंदाजपत्रक

क) एकांगी अंदाजपत्रक ड) विविधांगी अंदाजपत्रक

९. संघराज्यीय वित्ताचा _____ हा मुख्य घटक आहे.

अ) फक्त महसूल आढावा ब) महसूल आणि खर्च आढावा

क) फक्त खर्च आढावा ड) वरीलपैकी नाही

१०. प्राथमिक तुट = वित्तीय तुट - _____

अ) व्याज उत्पन्न ब) व्याज देणी

क) अनुदाने ड) संरक्षण खर्च

प्रश्न.२ खालीलपैकी कोणतेही दोन सोडवा. २०

अ) सार्वजनिक वित्ताचा अर्थ आणि व्याप्ती स्पष्ट करा.

ब) डॉ. डाल्टन यांचे 'महत्तम सामाजिक लाभ तत्त्व' सुबक आकृती आणि गृहीतकांच्या आधारे स्पष्ट करा.

क) बाजार यंत्रणेतील त्रुटी दूर करण्यासाठी सरकारची भूमिका स्पष्ट करा.

प्रश्न ३ खालीलपैकी कोणतेही दोन सोडवा. ३०

अ) सार्वजनिक उत्पन्नाचे विविध स्रोत स्पष्ट करा.

ब) 'करआक्रमण आणि करापात' या संकल्पना मागणीची लवचिकता आणि पुरवठ्याची लवचिकता यांच्या साहाने स्पष्ट करा.

क) करांचे आर्थिक परिणाम स्पष्ट करा.

प्रश्न ४ खालीलपैकी कोणतेही दोन सोडवा. २०

अ) सार्वजनिक खर्चाचे वर्गीकरण स्पष्ट करा.

ब) 'सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम' स्पष्ट करा.

क) 'सार्वजनिक कर्जभार' यावर सविस्तर लिहा.

प्रश्न ५ खालीलपैकी कोणतेही दोन सोडवा. २०

अ) तुटीचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.

ब) 'मुलभूत वित्त' (sound finance) यावर सविस्तर लिहा.

क) 'FRBM कायदा २००३' ची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

****

Q.P. Code :32346

[वेळ : ३ तास] [गुण : १००]

Please check whether you have got the right question paper.

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
२) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नाचे कमाल गुण दर्शवितात.

प्र.१ कोणतेही **दोन** प्रश्न सोडवा.

अ. कंपनी म्हणजे काय ? त्याची वैशिष्ट्ये लिहा. १०

ब. कंपनीच्या विविध प्रकारांचे वर्णन करा. १०

क. घटनापत्रक म्हणजे काय? त्यातील विविध कलमाची चर्चा करा. १०

ड. कंपनीचे माहिती पत्रक म्हणजे काय? माहिती पत्रकांचे प्रकार सांगा. १०

प्र.२ कोणतेही **दोन** प्रश्न सोडवा.

अ. कंपनीचा सभासद कोण होऊ शकतो? तसेच सभासदत्व संपादन करण्याच्या पद्धती कोणत्या? १०

ब. कंपनीचा संचालक कोण असु शकतो? कंपनीच्या संचालकांच्या अपात्रतेचे निकष विशद करा. १०

क. कंपनीच्या वार्षिक सर्व साधारण सभा बोलवण्यासंबंधीच्या तरतुदी स्पष्ट करा. १०

ड. खालील टिपा लिहा:- १०

(i) अतिरिक्त सामान्य सर्व साधारण सभा

(ii) न्यायधिकरण संचालित सभा

प्र.३ कोणतेही **दोन** प्रश्न सोडवा.

अ. भागीदारी कायदा १९३२ अन्वये भागीदारांचे अधिकार स्पष्ट करा. १०

ब. भागीदारीचे विसर्जन कोणकोणत्या पद्धतीने होते ते स्पष्ट करा. १०

क. मर्यादित दायित्व भागिदारी म्हणजे काय? त्याची वैशिष्टे लिहा. १०

ड. खालील टिपा लिहा- (i) मर्यादित दायित्व भागीदारीचे रूपांतरण १०

(ii) मर्यादित दायित्व भागीदारी संपुष्टात येणे

प्र.४. कोणतेही **दोन** प्रश्न सोडवा.

अ. 'अनुचित व्यापार प्रथा' ही संकल्पना योग्य उदाहरणासह स्पष्ट करा. १०

ब. ग्राहक संरक्षण कायद्या खालील ग्राहकांच्या तक्रार निवारण्यासाठी उपलब्ध असलेल्या राज्य ग्राहक मंचाची रचना आणि कार्यकक्षा विशद करा. १०

क. स्पर्धा कायदा 2002 च्या ठळक वैशिष्ट्यांची चर्चा करा. १०

ड. 'बाजारपेठेतील वर्चस्वाचे दुरुपयोग' यावर टीप लिहा. १०

प्र.५ कोणत्याही **दोन** प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

अ. 'बुध्दिमत्ता संरक्षण अधिकार कायदा' या वर टीप लिहा. १०

ब. पेटंट म्हणजे काय ? सदर कायद्याचे उल्लंघन झाल्यास कोणत्या उपाय योजना आहेत? १०

क. 'कॉपीराईट' या संकल्पनेचा अर्थ काय? तसेच कॉपीराईट कायद्यांतर्गत लेखक कोण असतो व सदर कायद्यातंर्गत कोण कोणत्या निर्मितींचा समावेश होतो? १०

ड. व्यापारी मुद्रा / चिन्ह म्हणजे काय? तसेच व्यापारी मुद्रांची / चिन्हांची वैशिष्टे आणि कार्य स्पष्ट करा. १०

****

006A8E3EACD806A942002D7F55B708D6

Q.P. Code :32346

[Time: Three Hours] [Marks. 100

Please check whether you have got the right question paper.

N.B: i) All questions are Compulsory subject to Internal Choice.
ii) Figures to the right indicate maximum marks.

Q.1 Attempt **ANY TWO** of the following:
(a) What is a Company ? Explain its Characteristics. 1
(b) Explain in brief the various kinds of Companies. 1
(c) What is Memorandum of Association? Write its Clauses. 1
(d) Give meaning of the Prospectus. Explain various kinds of Prospectus. 1

Q.2 Attempt **ANY TWO** of the following:
(a) Who can become a Member of a Company? Explain various modes of Acquiring Membership. 1
(b) Who is a Director of a Company? Explain the Disqualifications of a Director of a Company.
(c) Explain briefly the provisions for conducting Annual General Meeting of a Company. 1
(d) Write a note on – 1
(i) Extra ordinary General Meeting.
(ii) Meeting by the Tribunal.

Q.3 Attempt **ANY TWO** of the following:
(a) Explain various Rights of a Partner as per Indian Partnership Act 1932. 10
(b) Discuss various modes of Dissolution of Partnership firm. 10
(c) What is Limited Liability Partnership? Explain its characteristics. 10
(d) Write a note on-(i) Conversion of LLP 10
(ii) Winding up of LLP

Q.4 Attempt **ANY TWO** of the following:
(a) Explain the term, 'Unfair Trade Practices' with suitable examples. 10
(b) Explain in brief the Composition and Jurisdiction of State Commission under Consumer Protection Act 1986. 10
(c) Discuss the Highlights of the Competition Act 2002. 10
(d) Write a note on , 'Abuse of Dominant Position'. 10

Q.5 Attempt **ANY TWO** of the following:
a) Write a note on 'Intellectual Property Rights'. 10
b) What is Patent? Explain the remedies against Infringement of Patents. 10
c) Explain the meaning of Copyright. Who is an Author under the Copyright Act? Which are the clauses of work covered by the Indian Copyright Act? 10
d) What is Trade Mark? Explain the Characteristics and Functions of Trade Mark. 10

****

006A8E3EACD806A942002D7F55B708D6

[Time: 3 Hours] [Marks: 100]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B: 1. All questions are compulsory and carry equal marks.
2. Figures to the right indicate full marks.

1. **(A) Fill in the blanks with suitable options. (Any 10)** (10)

1. Minimum __ director / directors are required in One Person Company.
(One, Two, Three, Four)
2. A ____ director does not engage in the day to day management of the organization but is involved in pol icy decision making.
(Woman, Executive, Non-Executive, Additional)
3. Auditors are appointed by _____ in Company's Annual General Meeting.
(board of Directors, promoters, themselves, shareholders)
4. ____ is the person who presides over the meeting.
(Secretary, Chairman, Auditor, Registrar)
5. Minimum quorum required for a public company having more than 5000 shareholders is _____. (5,15,20, 2)
6. When a motion is passed by simple majority it becomes an _____ resolution.
(ordinary, special, resolution requiring special notice, board)
7. _____ is a connecting link between Depository and an investor.
(Stock Exchange, Depositary Participant, SEBI, RBI)
8. The Online Trading system provided by BSE is known as _____
(BOLT, BOSS, Demat, E-Banking)
9. _____has a right to delist the name of the company from its list.
(Company Director, Stock Exchange, Company Secretary, None of these)
10. Dividend must be paid within __ days after its declaration in AGM.
(20,30,60,90)
11. The main purpose of _____ of a company is to realise the assets and pay the debts of the company.
(registration, incorporation, winding up, penalties)
12. Annual Report gives information on __ of the company.
(directors, formation, progress and problems, dividend payment)

(B) State whether the following statements are True or False. (Any 10) (10)

1. Directors are expected to make full and complete disclosure in any contract in which they are directly or indirectly interested.
2. CEO is responsible for leading the development and execution of the Company's long term strategy with a view to create shareholder value.
3. An auditor has a right to attend Annual General Meeting of the company.
4. Quorum is a list of items to be discussed in the meeting.
5. Notice is the written record of business transacted in the meeting.
6. Original Motion is also called as Formal Motion.
7. Dematerialisation of shares has eliminated the paper work.
8. Listing provides wide market to listed securities.
9. In Rematerialisation the shares in electronic form are converted into physical form.

10. In winding up, a company starts its new business activities.
11. Every year companies must pay interim dividend to its shareholders.
12. Penalties are the rewards given by government to companies.

2. Answer **Any Two** from the following (15)
   a) Explain the provisions regarding appointment of directors.
   b) Describe the role of CEO in Company Management.
   c) Describe the rights & duties of an auditor.

3. Answer **Any Two** from the following (15)
   a) Discuss the duties of secretary before, during and after Board Meeting.
   b) State and Explain different methods of voting.
   c) Describe the statutory provisions relating to:
      I) Agenda II) Chairman

4. Answer **Any Two** from the following (15)
   a) Explain the procedure of Dematerialisation.
   b) Write a note on BOSS.
   c) What is Listing of Securities? Describe the secretarial duties related to Listing of securities.

5. Answer **Any Two** from the following (15)
   a) List out duties of Company secretary with regard to payment of dividend.
   b) Describe the provisions related to winding up of a company.
   c) Prepare a specimen of Notice & Agenda of Annual General Meeting.

6. Write Short notes on **(Any four)** (20)
   a) DIN
   b) proxy
   c) Minutes
   d) Participants in dematerialisation
   e) Types of scrips
   f) Specimen of Special Resolution for Alteration of Memorandum of Association

****

वेळ : ३ तास एकूण गुण : १००

Please check whether you have got the right question paper.

सूचना : १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

१. अ) **योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.** (कोणत्याही दहा) २०

१. एक व्यक्ती कंपनीमध्ये कमीत कमी _____ संचालक आवश्यक असतो / असतात.
(एक, दोन, तीन, चार)

२. _____ संचालक, संघटनेच्या दैनंदिन कामकाजामध्ये भाग घेत नाही, परंतु धोरण निर्णय प्रक्रियेमध्ये सहभागी होतो.
(महिला, कार्यकारी, बिगर कार्यकारी, अतिरिक्त)

३. कंपनीच्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेमध्ये, लेखापरीक्षकांची नियुक्ती _____ करून केली जाते.
(संचालक मंडळ, प्रवर्तक, स्वतःच, भागधारक)

४. _____ ही व्यक्ती सभेच्या अध्यक्षस्थानी असते.
(चिटणीस, अध्यक्ष, लेखापरीक्षक, निबंधक)

५. ५००० हून अधिक भागधारक असणाऱ्या सार्वजनिक कंपनीमध्ये किमान _____ गणसंख्या गरजेची असते.
(५,१५,२०,२)

६. जेव्हा प्रस्ताव साध्या बहुमताने मंजूर होतो, तेव्हा _____ ठराव होतो.
(साधारण, विशेष, विशेष सूचनेद्वारे ठराव, मंडळ)

७. _____ हा डिपॉझिटरी व गुंतवणूकदार यांना जोडणारा दुवा आहे.
(भाग बाजार, डिपॉझिटरी सहभागी, सेबी, आर.बी.आय)

८. BSE कडून पुरवल्या जाणाऱ्या ऑनलाईन व्यापार प्रणालीस _____ असेही म्हणतात.
(BOLT, BOSS, डीमॅट, ई-बँकिंग)

९. आपल्या यादीमधून कंपनीचे नाव कायमचे काढण्याचा अधिकार _____ यांना असतो.
(कंपनी संचालक, भाग बाजार, कंपनी चिटणीस, यापैकी कोणतेही नाही)

१०. वार्षिक सर्वसाधारण सभेमध्ये लाभांश जाहीर केल्यानंतर _____ दिवसांच्या आत अदा करावा लागतो.
(२०,३०,६०,९०)

११. कंपनीच्या _____ चा मुख्य उद्देश हा मालमत्ता विकून कंपनीची देणी अदा करणे असतो.
(नोंदणी, स्थापना, विसर्जन, देंड)

१२. वार्षिक अहवाल कंपनीच्या _____ बद्दल माहिती देतो.
(संचालक, बांधणी, प्रगती व अडचणी, लाभांश भरणा)

ब) खालील विधाने सत्य की असत्य ते सांगा. (कोणतेही दहा) १०

१. संचालकाचे कोणत्याही करारामध्ये प्रत्यक्ष किंवा अप्रत्यक्ष हित असल्यास तो पूर्ण व समग्रपणे उघडकीस आणणे अपेक्षित असते.

२. भागधारकांचे मूल्य निर्माण करण्याच्या दृष्टिने, विकासामध्ये अग्रभागी राहण्यासाठी व कंपनीच्या दीर्घकालीन धोरणांच्या अंमलबजावणीसाठी मुख्य कार्यकारी अधिकारी जबाबदार असतो.

३. कंपनीच्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेस हजर राहण्याचा अधिकार लेखापरीक्षकास असतो.

४. गणसंख्या म्हणजे सभेमध्ये चर्चिल्या जाणाऱ्या गोष्टींची यादी होय.

५. सूचना म्हणजे सभेमधील कामकाजाच्या व्यवहारांची लेखी नोंद होय.

६. मूळ प्रस्तावास औपचारिक प्रस्ताव असेही म्हणतात.

७. भागांच्या अमूर्तीकरणामुळे, कागदपत्रांचे काम निघून गेले.

८. प्रतिभूतींच्या नोदणीमुळे, सूचीबद्ध प्रतीभूतींना विस्तृत बाजारपेठ उपलब्ध होते.

९. पुनर्मुर्तीकरणामुळे इलेक्ट्रॉनिक स्वरूपातील भागांचे भौतिक स्वरुपात रुपांतर होते.

१०. विसर्जनामध्ये, कंपनी आपला नवीन व्यवसाय उपक्रम चालू करते.

११. दरवर्षी कंपनीने आपल्या भागधारकांना अंतरिम लाभांश दिला पाहिजे.

१२. दंड हा शासनाने कंपनीस दिलेले बक्षीस आहे.

२. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे द्या. १५

अ. संचालकांच्या नियुक्तीबद्दलच्या तरतूदी स्पष्ट करा.

ब. कंपनी व्यवस्थापनातील मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्याच्या भूमिकेचे वर्णन करा.

क. लेखापरीक्षकाचे अधिकार व कर्तव्ये सांगा.

३. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे द्या. १५

अ. संचालक सभेपूर्वी, चालू असताना व नंतरच्या चिटणीसाच्या कर्तव्यावर चर्चा करा.

ब. मतदानाचे विविध प्रकार सांगा आणि स्पष्ट करा.

क. खालील बाबतीत कायदेशीर तरतूदींचे वर्णन करा.

I) कार्यक्रमपत्रिका II) अध्यक्ष

४. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे द्या. १५

अ. अमूर्तीकरणाची प्रक्रिया स्पष्ट करा.

ब. BOSS वर टिपा लिहा.

क. प्रतीभूतींची नोंदणी म्हणजे काय? प्रतिभूती नोंदणी विषयीच्या सचीवीय कर्तव्यांचे वर्णन करा.

५. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे द्या. १५

अ. लाभांश अदा करण्याविषयीच्या कंपनी विटणीमाच्या कर्तव्यांची यादी तयार करा.

ब. कंपनीच्या विसर्जनाशी संबंधित तरतुदींचे वर्णन करा.

क. वार्षिक सर्वसाधारण सभेची सूचना व कार्यक्रमपत्रिका यांचे नमुनापत्रक तयार करा.

६. थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणत्याही चार) २०

अ. DIN

ब. मतप्रतीनिधी

क. इतिवृत्त

ड. अमूर्ती करणातील सहभागी

इ. स्क्रिपसचे प्रकार

फ. भटनागरकरांच्या बदलासाठीचा विशेष ठरावाचे नमुना पत्रक

****